

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Тілесність та сексуальність в культурах світу

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та міжнародних

відносин

ФАКУЛЬТЕТ

ІСТОРІЇ ТА

МІЖНАРОДНИХ

ВІДНОСИН

Відомості

О.М. Маклюк

(ініціали та прізвище)

OP

2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Тілесність та сексуальність в культурах світу

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна/-наукова програма Історія

(назва)

спеціальності 032 Історія та археологія

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Кривко Ірина Миколаївна, кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри джерелознавчих студій та суспільних комунікацій

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри джерелознавчих студій
та суспільних комунікацій

Протокол № 1 від "28" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри джерелознавчих студій та
суспільних комунікацій

(підпис)

С.М. Білівненко

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної/
освітньо-наукової програми

(підпис)

С.М. Білівненко

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: kirenn@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16341>

Телефон: 228-76-43

Інші засоби зв'язку: Telegram <https://t.me/irynakryvko>

Кафедра: джерелознавчих студій та суспільних комунікацій, 5 корпус, кім. 309

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з історичними формами і моделями осмислення людської тілесності та сексуальності в культурах народів світу.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр		7-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття		2 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття		2 год.
Самостійна робота		86 год.
Консультації	Дистанційно, по понеділках, з 14.30 до 15.50. Zoom 952 115 8515 пароль 231168	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16341	

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Уявлення про людське тіло в культурах народів світу

Тіло прекрасне та потворне. Людське тіло в релігіях світу. Гігієна тіла.
Мова тіла. Хвороби тіла.

Змістовий модуль 2. Ставлення до сексуальних стосунків в культурах народів світу

Культура та секс. Типи сексуальних культур. Сексуальна норма та девіація в культурах світу. Сексуальна патологія та її лікування в культурах світу. Тілесність та сексуальність в мистецтві.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Лекція	Уявлення про людське тіло в культурах народів світу		2	
Семінарське заняття	Ставлення до сексуальних стосунків в культурах світу 1. Типи сексуальних культур 2. Сексуальна норма та девіація в культурах світу		2	
Самостійна робота	Тема. Тілесність та сексуальність в мистецтві Питання для розгляду 1. Відображення жіночого та чоловічого тіла в мистецтві художників доби Відродження 2. Еротика в радянському кінематографі Завдання для виконання: написати есе у обсязі 3-5 сторінок			

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				
Семінарське заняття	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за темами	Теоретичні знання студентів оцінюються в 20 балів	20
Самостійна робота	Есе	Теоретичні питання з навчального матеріалу за темами	Теоретичні знання студентів оцінюються в 40 балів	40
Усього за	4			60

поточний контроль				
Підсумковий контроль				
Залік	тестування	Тестові завдання за матеріалами дисципліни	Тестове завдання складається з 40 тестових питань. Тестове питання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 1 бал	40
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Бокало І. Дівоча коса як маркер цнотливості (за матеріалами українських народних пісень про кохання). *Сучасні літературні студії* : Тіло і тілесність у контекстах культури та літератури. 2019. № 16. С. 21-29.
2. Диса К. Історія сексуальності ранньомодерної доби : уявлення і дискусії на зламі ХХ і ХХІ століть. *СОЦІУМ* : Альманах соціальної історії. 2010. Вип. 9. С. 392-401.
3. Етнографія статевого життя й тілесності. Київ : Центр культурно-антропологічних студій,, 2013. 286 с.

4. Ігнатенко І. Жіноче тіло в традиційній культурі українців. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. 223 с.
5. Ігнатенко І. Тіло, секс, шлюб. Історія інтимних стосунків в українських традиціях. Київ : Віхола, 2023. 256 с.
6. Ігнатенко І. Чоловіче тіло в традиційній культурі українців. Харків : Клуб сімейного дозвілля. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. 224 с.
7. Кучма І.Л. Канон тіла в західноєвропейській культурі. *Магістеріум*. Вип. 5. Культурологія. Київ : Стилос, 2000. С. 41-49.
8. Ле Гофф Ж., Трюон Н. История тела в средние века. Москва : Текст, 2008. 189 с.
9. Лев-Старович З. Секс в культурах мира. Москва : Мысль, 1991. 255 с.
10. Маерчик М. Ритуал і тіло. Структурно-семантичний аналіз українських обрядів родинного циклу; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Нац. акад. наук України, Ін-т народознав., Ін-т Критики. Київ : Критика, 2011. 324 с.
11. Махній М. Зачарована етноеротика: Метаморфози українського лібідо. Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2012. 320 с.
12. Мюшамбле Р. Оргазм і Захід. Історія задоволення від XVI ст. до наших днів. Київ : Темпора, 2011. 435 с.
13. Пригода Т. Дискурс тіла в культурі Сходу: окцидентальні рефлексії. *Філософська антропологія та філософія культури*. 2014. № 18. С. 65-68.
14. Тіло в текстах культур : Збірник статей. Київ : [б.в.], 2003. 222 с.
15. Фуко М. Історія сексуальності. Харків : ОКО, 1997. Т.1 : Жага пізнання. 235 с.
16. Фуко М. Історія сексуальності. Харків : ОКО, 1997. Т.2 : Інструмент насолоди. 288 с.
17. Шкіль Л.Л. Сексуальність як різновид етичної субстанції (у розвідках Мішеля Фуко). *Гілея : Філософські науки*. 2010. Випуск 34. С. 300-306.
18. *Body, Subject and Power in China* / Ed. by Angela Zito and Tani E. Barlow. Chicago: University of Chicago Press, 1994. 316 p.
19. Counihan C. *The anthropology of food and body: gender, meaning and power*. London: Routledge, 1999. 256 p.

Інформаційні ресурси

Незалежний культурологічний часопис «І»: <http://www.ji.lviv.ua/n33texts/33-zmist.htm>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Своєчасне виконання практичних завдань гарантує своєчасний набір балів та отримання допуску до складання екзамену (мінімум 35 балів). У разі відсутності на кінець семестру 35 балів студенти на заліковому тижні у призначений викладачем час можуть відпрацювати пропущені заняття.

Активність студентів (коректні питання, участь у дискусії та обговоренні) вітається. Для цього необхідно підняти руку. Вигуки з місця, нетолерантна поведінка щодо присутньої

аудиторії сприймаються як невихованість.

Прохання: не спізнюватися, не користуватися мобільними телефонами, не виходити під час заняття (це відволікає увагу присутніх), знімати верхній одяг.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп

населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>